

Sygn. akt II CSK 797/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z wniosku E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w P. i P. Spółki Akcyjnej w K.
przy uczestnictwie E. M., M. M. i E. Spółki Akcyjnej
w P.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 czerwca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania E. M.
i M. M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 30 kwietnia 2015 r., sygn. akt II Ca 1249/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i odstępuje od obciążenia skarżących kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy

zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący powołali się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej oraz na rozbieżność w judykaturze, co do oceny dobrej wiary posiadacza cudzej nieruchomości w zakresie urządzeń przesyłowych, to nie występują te przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.).

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100). W skardze nie zostały przytoczone wystarczające argumenty świadczące o kwalifikowanym naruszeniu prawa przez Sąd Apelacyjny. Przypomnieć należy, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że jest ona oczywiście uzasadniona, to w uzasadnieniu wniosku powinien on zawrzeć wywód prawny wykazujący takie kardynalne naruszenie prawa (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, OSNC 2006, nr 7-8, poz.135, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, LEX nr 421035 i z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06, LEX nr 201037). Skarga takiego wyводу nie zawiera i nie może zostać uznana za oczywiście uzasadnioną już z tego względu, że Sąd drugiej instancji dokonał wykładni pojęcia dobrej wiary (art. 292 w zw. z art. 172 § 1 i 2 k.c.) zgodnie z jednym z nurtów orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2013 r., V CSK 320/12, LEX nr 1391372 i z dnia 14 listopada 2012 r., II CSK 120/12, LEX nr 1267161).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o interpretację przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione

w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, a nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08 i z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.).

Ta przesłanka nie została spełniona w pierwszej kolejności z tego względu, że w uzasadnieniu wniosku nie został wskazany żaden przepis prawny, którego stosowanie wywołuje rozbieżności w judykaturze. Dobrej wiary zasiadającego posiadacza nie wyłącza wiedza o prawie własności przysługującym osobie trzeciej. Występuje ona wówczas, gdy ingerowanie w cudzą własność w zakresie odpowiadającym służebności rozpoczęło się w takich okolicznościach, które usprawiedliwiały przekonanie posiadacza, że nie narusza on cudzego prawa (por. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 108/91, OSNC 1992, Nr 4, poz. 48 i postanowienia z dnia 17 lutego 1997 r., II CKN 3/97; z dnia 4 grudnia 1998 r., III CKN 48/98; z dnia 22 grudnia 1998 r., II CKN 59/98; z dnia 4 listopada 1999 r., II CKN 560/96, z dnia 5 lipca 2012 r., IV CSK 606/11 i in. - niepubl.).

Podkreślić należy, że w odniesieniu do posiadania prowadzącego do zasiedzenia o rodzaju wiary posiadacza, a w następstwie o długości terminu niezbędnego do nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie decyduje wyłącznie chwila objęcia jej w samoistne posiadanie. Zasada *mała fides superveniens non nocet* wynika wprost z wykładni językowej art. 172 k.c. ("uzyskał posiadanie") i na mocy art. 176 k.c. ma zastosowanie do następców pierwotnego posiadacza przy doliczaniu posiadania poprzednika, ("jeżeli poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze").

Skarżący przeoczyli, że wobec istnienia domniemania dobrej wiary posiadacza (art. 7 k.c.) ciężar dowodu jego obalenia, tj. wykazania, że posiadacz w chwili rozpoczęcia posiadania w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu wiedział lub mógł się dowiedzieć o tym, że narusza to prawo innej osoby obciążał skarżących.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).